

Fock Jenő haza- érkezett

Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, aki J. Cyrankiewicznek, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének meghívására feleségével együtt szabadsága egy részét a Lengyel Népköztársaságban töltötte, szombaton visszaérkezett Budapestre.

Fogadtatására a pályaudvaron megjelent dr. Ajtai Miklós, a kormány elnökhelyettese, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter és Puja Frigyes, a külügyminiszter első helyettese. Jelen volt Jan Kiljanczyk, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete is

Hídvizsgálat

Az Erzsébet-híd vasszerkezetét a múlt évben már vizsgálták (ezeket az időszakos műszaki ellenőrzéseket a hídszabályzat írja elő). Akkoriban azonban csak a pálya fölött alacsonyabban elhelyezkedő hídelemeket mérték, s az eredmény nagyon megnyugtató volt, sehol sem észleltek a csavaroknál olyan lazulásokat, nyúlásokat, amelyek a hídszerkezetre károsak lennének.

Az úgynevezett bilincseket, a függőkábeleket tartó acélszerkezeteket azonban — miként ezt a hídepítő már előre jelezték —, meg kell húzni, ami részben meg is történt. Az idén a tartókábel magasabb részéhez tapadó bilincseket vizsgálják. Ezekhez a műszaki ellenőrzésekhez azonban már minden egyes magasban levő bilincshez csőállványt kell húzni. A munkálatokat — a többi közt az állványok szerelését —, a tavasszal kezdik meg és júliusra fejezik be.

illetékes állami, társadalmi szervek éppen e jelenségek okainak és helyes irányú megoldásának feltárásán is fáradoznak. Nem azért van ez így, mert valaki kitalálta, ezt az élet teremti meg. Ifjúsági mozgalmunknak is sokkal komolyabban kell számolnia ezekkel a jelenségekkel.

Látható, hogy nem a politizáló fiatalok körébe vágó társadalmi kérdések boncolgatása a témája ennek az írásnak. De nem lehet ezzel úgy foglalkozni, hogy ne érintenénk ifjúságpolitikánk néhány időszerű vonását.

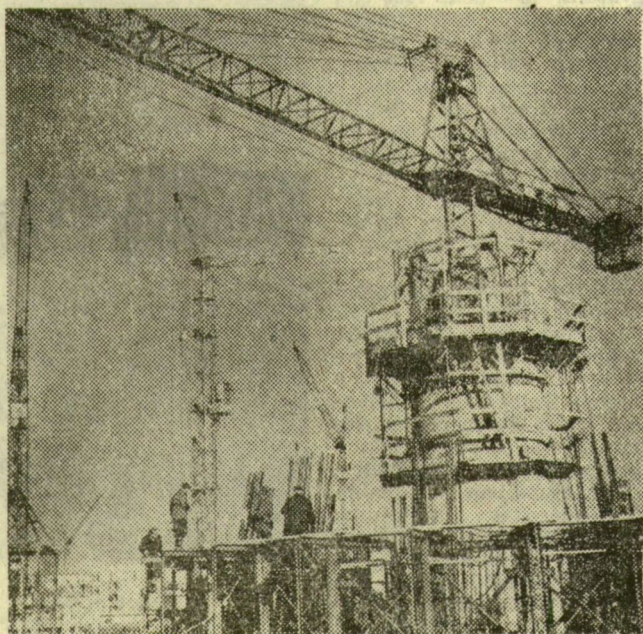
Szinte általános, hogy amikor ifjúságról beszélünk, akkor, sajnos, minden fiatal egy kalapba teszünk, pedig ahogyan a társadalom nem egységes, ifjúságunk sem egységes szociális kategória. Elnagyolt és valószínűtlen kezelési mód az, amely elföldi azokat a társadalmi osztály- és rétegproblémákat, amelyek családokhoz, tehát a fiatalokhoz is kötődnek. A társadalmi osztályszövetség és nemzeti egység törekvésünk nem zárja ki a meglevő osztály- és réteggülönbségeket, ellentéteket és ellentmondásokat, amelyek egyébként léteznek.

A napi politikában egészen gyakori megfogalmazás például; a parasztság egészségügyi helyzetével való foglalkozás; a munkásszétely életkörülményeit vizsgáló munka elvégzése; az értelmiség világnézeti magatartására vonatkozó megállapítások stb. Az ifjúság esetében pedig gyakori a „globális” fogalomhasználat és megítélés, pedig valamennyi társadalmi réteghez tartozik fiatal, s ezek magukon hordják saját osztályuk, rétegük általános vonásait is, igen nagymértékben.

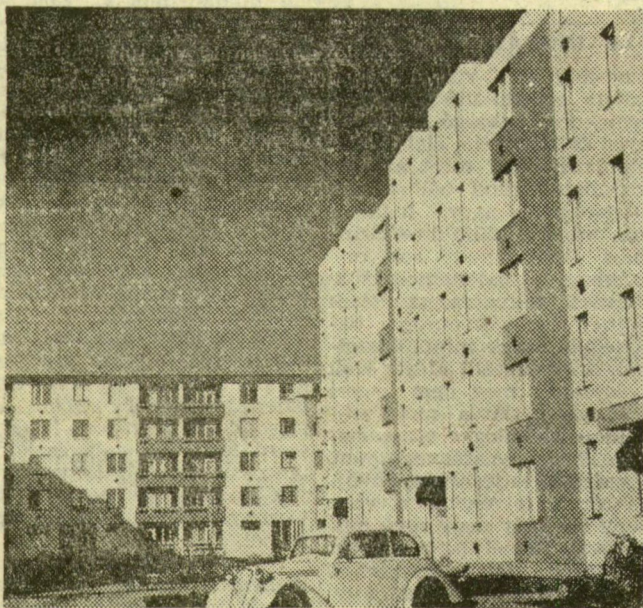
A munkásfiatalnak (ipari tanuló-nak vagy segédmunkásnak) más természetű az élettel szemben támasz-

Tarjáni panoráma

A tél — amelyik hol szigorú, hol enyhébb arcát mutatja az idén — nem tartja vissza Tarjántelep építőit az őrtemes munkától. A teljesített épületekben különféle belső munkálatok folynak, másfélszobás és kétszobás lakások negyedévi átadását készítik elő, s több helyütt, kinn a szabadban is dolgoznak az emberek.

Befejeződött az alapozás; ezek a szakemberek, s ezek a daruk mind magasabbra emelik a Tarján-telepi víztorny építményét. Új, jól bevált módszert alkalmaznak, az úgynevezett csuszószalaszt

Somogyi Károlyné felvételei

Polytatódnak az úgynevezett szerkezet-falazási és belső-válaszfalazás, villany-, vízvezeték-szerelés stb. munkálatok. Képlünkön: A lakott és hamarosan beköltözhető házak ma már éppúgy hozzátartoznak a tarjáni panorámához, mint a most születő épületek

tott igénye és vágya, mint a nyolc általánosból kikerült falusi gyerekek, aki a termelőszövetkezetbe készül és a „föld körül” látja boldogulását. Más, egyéni életfelfogást és célt alakít ki az a parasztfiú, aki értelmiségi pályán fejezi be tanulmányait, és mint orvos, gyógyszerész, vagy agrárközgazdász jut az életbe. E kiemelt egyedek egy társadalmi osztály, réteg sajátos politikai, anyagi-étikai stb. vonásait is megtestesítik még akkor is, hogyha politikai felkészültségük, műveltségük elismerésre méltó. Ezért szükséges ifjúságpolitikánkban jobban és érzéketesebben figyelembe venni társadalmi osztályviszonyaink sajátos jegyeit.

Ennek nincsen semmi köze az egységes ifjúsági szervezethez szükségességet korábban politikai opposzió talaján vitatott felfogáshoz. Nem ifjúsági rétegszervezet igényéről van szó; az egységes ifjúsági szervezet, a KISZ jobban érzékeli hazánk társadalom-politikai maiságát. Ez az egyik kulcskérdése annak, hogy a KISZ még befolyásosabb, nagyobb politikai hatást gyakorló tényező legyen.

Az ifjúsági mozgalom megítélésében ma sokféle nézet uralkodik. Közülük kiemelkedik egy, amely azt teszi szövé, hogy az ifjúság részére biztosított szellemi és anyagi investáció szétszórtsága, elforgácsoltsága miatt nem hozza meg a kívánt eredményt. Ebben figyelemre méltó igazságok lehetnek. Ugyanis a KISZ-nek nincsenek meg azok az anyagi eszközei, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a fiatalok sokoldalú és széles körű érdeklődését, igényét kielégítse. A nevelésnek csak egy vékonyka kis eszköze a KISZ-taggyűlés, az ifjúsági munkamozgalmak, s különböző versenyvállalások, amelyek a KISZ keretében zajlanak.

Sok egyéb tényezőre lenne szükség ahhoz, hogy a fiatalok szinte egész életmozgásukban e szervhez kötődjenek. De másutt van a sportolási lehetőség és ennek anyagi bázisa; megint máshol a honvédelmi képzés és ennek anyagi bázisa; megint máshol a szellemi vetélkedési lehetőség és ennek anyagi bázisa... Lehetne a sort tovább mondani. Érthető, hogy így a KISZ nincs abban a helyzetben, hogy elvennebbé, sokoldalúbbá tegye az ifjúsági mozgalmat, hiszen befolyása csak néhány síkon érinti az ifjúságot, és annak is csak egy részét.

Lehetséges, hogy ez a vélemény nem mindenben állja meg a helyét, de figyelemfelhívó szándékát annyira szükséges tiszteltetni tartani, hogy most, amikor ifjúságunk életét, jövőjét meghatározó kérdések kerülnek napirendre, ez az elgondolás is vizsgálat alá kerüljön.

Különböző jellegű és természetű kérdések ezek. De valamennyi éls, mai probléma. Kitérni előlük nem lehet.

Nálunk rend és nyugalom van. A magyar ifjúság felelősségteljesen dolgozik, tanul, készül az életre. Elfogadja és támogatja a szocialista társadalmi rendet, segíti napi feladatainak megoldását még akkor is, ha ezt igen sok — gyakran élettapasztalat hiányából eredő — bírálat is illeti. Mindez nem kisebbítheti megoldásra váró feladatainkat, amelyek az ifjúság esetében is összefüggnek azzal az új helyzettel, hogy a szocializmus építése sok megoldandó gondot, problémát teremt, amelyekhez másként nyúlunk, mint a korábbi évek dolgozóinak.

Ez vonatkozik ifjúsági munkánkra is. Ezért kerül napirendre a kérdés a párt Központi Bizottságában.

KOVÁCS JÁNOS

Vélemények, javaslatok

Az 5-ös villamos megszüntetéséről

Szombaton, a hét végén már csak autóbuszok közlekednek Újszegedre, az 5-ös villamos előző este, január 31-én csenget utoljára az utasoknak. Amikor az illetékesektől kapott információ alapján először adtunk részleges tájékoztatást arról, hogy a híd felújítása esedékessé vált, s úgy döntöttek, nemcsak a felújítás idejére, hanem végérvényesen megszüntetik az újszegedi villamost, ránk hárult az a népszerűtlen feladat, hogy „megmagyarázzuk”: ezentúl autóbusszal kell járnia annak Újszegedre, akit lakóhelye, munkája odaköt. Igaz, hogy mi csupán a tényeket közöltük (s nem próbáltuk magyarázni azt, ami nem magyarázható), az érintett újszegediek és nem újszegediek levelek tucatjában adtak hangot az utóbbi napokban — véleményünk szerint is — jogos ellenvetéseiknek.

Tekintsük most át még egyszer, de minden bizony-nyal nem utoljára, a helyzetet.

Maradjon, ne maradjon?

Olvasóink, levélíróink, alig néhány kivételtől eltekintve, belenyugodtak abba, hogy a hidat fel kell újítani, elhitték (hiszen ennek egyedül a szakemberek a megmondhatója), hogy a régi Eiffel-Feketeház híd megmaradt vasszerkezete „kimerült”, rászorul a cserére. Ez ellen tehát alig akadt kifogás. Azt is belátták, hogy a villamostközlekedés ilyen nagyarányú építkezés idején nem tartható fenn. A villamos végleges megszüntetése ellen azonban már szinte egy emberként emeltek szót.

Az egyik, bár gyérebben elhangzó ellenvetés, hogy a szépen fejlődő újszegedi városrész közlekedését megfojtják a villamos megszüntetésével, mert a villamost, mint tömegközlekedési eszközt, az autóbusz — különösen belső városi közlekedésben — sohasem képes pótolni. Sok munkás, diák, hivatalnok lakik a Tiszán

túl, s két városrész szerves összetartozását, akárcsak Budapestén, egyedül a villamos képes tökéletesen biztosítani. Ha most, az építkezés alatt szüneteltetik is az 5-ös járatot, síneit semmi esetre sem szabad felszedni, a villamos sorsáról szóló döntést legalábbis a híd átépítésének végéig el kellene halasztani.

Méregdrága közlekedés

A másik, s teljesen egybehangzó ellenvetés, nem a villamos érdekében, hanem az autóbusz menetdíjak miatt hangzik el. Nyilvánvaló, nem mindegy, mennyit költ egy-egy dolgozó ember, család, havonta közlekedésre. Akinek eddig 25 forintjába került a villamosbérlet, annak ezután (csak az 50 forintos egy vonalas autóbuszbérletet véve figyelembe) legkevesebb 75 forintjába. Ez bizony nagyon nagy különbség! A diákok és a nyugdíjasok számára talán még ennél is súlyosabb a drágulás: 15 forint helyett 40—45-öt kell majd fizetniük. S tekintve, hogy egy családban rendszerint több a dolgozó, a tanuló, a nyugdíjas, a családi költségvetés közlekedési kiadásai 200—300 százalékkal is emelkedhetnek. Felesleges csürni-csavnari: ennek az intézkedésnek életszínvonal csökkenése a következménye.

Többen (amellett, hogy ők is drágálják az autóbuszmenetjegy és bérlet árát), a 6-os busz tervezett útvonalát kifogásolják. Mint ismeretes, eredetileg a 6-os a Széchenyi térig közlekedett volna. A közelmúltban született döntés arról, hogy a Marx térig jár majd. Akik tehát ezt kérték, azok kívánsága teljesült. Más javaslatok szerint a Rókusi állomásig, esetleg a lemezgyárig vagy Kiskundorozsmaig, ismét mások szerint két útvonalon: az egyik a jelenleg tervezett azonosan, a másik viszont az Oskola utca—Somogyi utca—Tolbuhin sugárút—Nagykörút—Marx tér útvonalon közlekedjen, hogy az ezen a részen lakókat is bekapcsolja a forgalomba.

Az ellenvetések, panaszok, javaslatok negyedik csoportja a december 20-án bevezetett újszegedi körforgalommal kapcsolatosak. Akad, aki „kegyetlen” intézkedésnek nevezi, különösen a Népkereszt sor felől lakók méltatlankodnak, mondván, hogy nekik most hazafelé menet meg kell kerülniük a fél Odessza-lakónegyedet és az egész ligetet.

Nem szabad belenyugodni

Amint az elmondottakból is látható, nagy a felháborodás, az ellenkezés. S ezt észre nem venni, sőt, figyelembe nem venni igen felelőtlen dolog lenne. Mindenki kedvére ugyan nem lehet tenni (még a rádió közlekedni műsorában sem), de a többség véleményét feltételül tudomásul kell venniük az illetékeseknek, akár vág a korábban kidolgozott koncepcióba, akár nem. Ez ténykérdés, mi több: politika.

A híd felújítására, a villamos megszüntetésére való felkészülést a legnagyobb jóindulattal sem nevezhetjük átgondoltnak, megfontoltnak. Igaz, hogy a hivatalos szervek már hónapok óta foglalkoznak ezzel a kérdéssel, de nem érdemi szempontból. Erre utal

többek között, hogy a munkák megkezdésének pontos ideje csak most, decemberben vált véglegessé, hogy néhány héttel február 1. előtt még vita témája volt közöttük az új autóbusz útvonalának vezetése is.

A város közlekedési tanulmányterve szerint (melyet beledolgoztak az általános rendezési tervbe is), Szegeden a villamos, mint alapvető tömegközlekedési eszköz, megmarad. Ahol arra lehetőség van, ott az egyvágányú vonalakat kétvágányúvá alakítják (pl. a 2-es villamosét), ahol azonban erre nincs mód, ott megszüntetik. Az 5-ös ebbe az utóbbi kategóriába tartozik, ezért is döntöttek úgy, hogy a híd felújításával egyidőben végérvényesen leállítsák. Ez tehát az a koncepció, melyet most olyan következetesen hajtottak végre, hogy egy egész városrész felzúdulott ellene.

Máris kisebb lett volna a súrolódási felület, ha legalább a hídrénoválas másfél éve alatti villamostarifával közlekedtetik a villamospótló autóbuszokat. Ezt ugyan kérte a tanács, de miután a KPM és az Anyag-és Árhivatal elzárkózott előle, tovább nem forszirozták. Pedig talán még most sem lenne késő harcolni a méltányosabb autóbusz-tarifáért! Érdemes lenne akár miniszterhelyettesi vagy miniszteri székig elmenni az újszegedieknek, az egész város lakossága érdekében, hogy a híd felújítása ne a dolgozó emberek, családok ezreit sújtja, hogy ne nekik kelljen megfizetni a „hídvá-mot”.

Út az ismeret- lenbe

A díjszabás rendezésének kívánsága mellett szinte mellékesnek tűnik, hogy hol járjon a 6-os autóbusz. Ez a Marx téri megoldás jónak látszik, bár máris van néhány gyenge pontja. Az AKÖV-nek nincs annyi autóbúsa, amennyi ehhez a 6 kilométeres útvonalhoz kellene, hogy csúcsidőben 5, máskor 10 perccel később közlekedjenek a kocsik. Kissé hatásvadászóan fogalmazva a helyzetet: út ez az ismeretlenbe, esetleg: „halálut-rás” a magasból. Az utóbbi hasonlat már csak azért is találó, mert az Attila utca és a Nagy Jenő utca is be-leesik az útvonalba, és köz-tudomású, hogy mindkettő rendkívül szűk és forgalmas, ráadásul igen veszélyes útkereszteződésnek (Lenin körút, Bajcsy-Zsilinszky utca) szabdallják át. A villamos megszüntetésének utolsó érvét is elveszíti az, aki rossz, használhatatlan autóbust állít helyette forgalomba.

Legalább elfogadható legyen

Mindent egybevetve: az újszegedi közlekedést, a villamos megszüntetését, az autóbuszjárat bevezetését a jelenlegi formában sem a lakosságnak, sem a hivatalos szerveknek nem szabad végleg eldöntöttnek tekinteni. Utább és újabb vizsgálato-k, tárgyalások, s nem utolsósorban intézkedések kellenek még ahhoz, hogy ez a sokakat érintő és sokakat foglalkoztató kérdés legalábbis elfogadhatóan rendeződjék.

Fehér Kálmán